

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2216

הצעת חוק אימוץ ילדים (תיקון – הוספת סמכות בנושא דתו של המאומץ), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 25 בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א–1981¹, בסעיף 25, אחרי פסקה (4) יבוא :
(5) "הבדל דת לפי סעיף 5."

דברי הסבר

סעיף 5 בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א–1981 (להלן – החוק) קובע שילד יאומץ על ידי הורים בני דתו. במקור, הסיבה לכך הייתה מניעת אובדן הנכסים התרבותיים של הילד המאומץ. ברם, נוצר בפועל עיוות קשה ביישום החוק. ניתן לאמץ ולגיייר את הילד, אך יש צורך באישור גיור הניתן אך ורק על ידי בית הדין לגיור. בני זוג שאינם אורתודוקסים נדרשים להוכיח שמירת שבת, תפילה, שמירת כשרות, חתונה ברבנות והתחייבות לשלוח את הילד לחינוך דתי. התוצאה היא שניתנת עדיפות מוחלטת לבני זוג אורתודוקסים על פני חילונים, קונסרבטיבים ורפורמים בהליך האימוץ.

יתר על כן, קיומו של סעיף 5 לחוק, שבמתכונתו הנוכחית אינו מותיר כל שיקול דעת שיפוטי, עלול לגרום לפגיעה בחופש מדת של אדם. כמו כן, ייווצרו בעיות שונות במקרים בהם לאדם אין דת מוכרת או כאשר בני דתות שונות מבקשים לאמץ האחד את ילדו של השני.

השיקול של התאמה בין דת הילד לדת ההורים המאמצים הוא שיקול חשוב, אך עליו להיות רק שיקול אחד מכלל שיקולי ההתאמה שאותם יש לבחון.

לפיכך מוצע להוסיף לסעיף 25 לחוק, המעניק לבית המשפט את הסמכות לסטות מהסייגים הקבועים בחוק בנסיבות מיוחדות, וביניהם, גיל המאומץ, הבדלי גיל של לפחות 18 שנים בין המאמץ למאומץ ועוד, גם את הסמכות לסטות מהאיסור הקבוע בסעיף 5 לחוק, הקובע שילד יאומץ על ידי הורים בני דתו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת עדי קול וקבוצת חברי הכנסת (פ/1538/19) ועל שולחן הכנסת העשרים, על שולחן הכנסת העשרים ושתיים, על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/416/20; פ/1342/22; פ/785/23; פ/1237/24).

הצעת החוק זהה לפ/1237/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 293.